

A diákolimpiát ebben az évben Bad Ischlben, Ausztriában rendezték meg 1988. június 23-a és július 2-a között. A résztvevő országok száma ez évben már 27 volt. Újonnan kapcsolódott be a versenybe Belgium, Kolumbia és Ciprus. A csapatok létszáma az első alkalommal résztvevő országoknál 4, másutt 5 fő volt.

1988-09-273-1.eps

A magyar csapat tagjainak kiválasztása most is a korábbi évekhez hasonlóan történt. Az ország 8 városában olimpiai előkészítő szakkörök működnek, amelyeken mintegy 100 diák végez egész éven át színvonalas munkát. Az olimpiai csapat vezetői, Gnädig Péter és Honyek Gyula, ezek közül a tanulók közül, az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen, a Sopronban megrendezett Fényes Imre emlékversenyen, az Eötvös-versenyen és a Középiskolai Matematikai Lapok fizika pontversenyén jól szereplő tanulók közül húsz diákot választottak ki, akik Budapesten egy válogatóversenyen vettek részt. A csapat tagjai és tartaléka azok lettek, akik a csapat vezetői szerint a legsikeresebben képviselik hazánkat az olimpián. A hat tanuló júniusban egy olimpiai előkészítő táborban vett részt, ahol néhány különösen nehéz témát, feladatot, mérést beszéltek meg a felkészítőikkel. Ugyancsak segítette az olimpiára való felkészülést az idén először megrendezett cseh–magyar verseny is.

A hazánkat képviselő tanulók a következők lettek:

Csáki Csaba (Budapest, Apáczai Csere János Gyak. Gimnázium, tanára: Kelemen László),

Drasny Gábor (Budapest, Fazekas Mihály Gyak. Gimnázium, tanára: Horváth Gábor),

Fucskár Attila (Budapest, Kaffka Margit Gimnázium, tanára: Jánosi Ilona),

Hauer Tamás (Budapest, Apáczai Csere János Gyak. Gimnázium, tanára: Kelemen László),

Miskolczi Norbert (Pécs, Leöwey Klára Gimnázium, tanára: Simai Margit).

A tartalék **Tavaszi Gábor**, a miskolci Földes Ferenc Gimnázium IV. osztályos tanulója (tanárai: Dolák Gabriella és Zsudel László) volt.

1988-09-274-1.eps

*Honyek Gyula, Stefan Jezik, Fucskár Attila, Hauer Tamás, Drasny Gábor,
Csáki Csaba, Miskolczi Norbert és Gnädig Péter az eredményhirdetés után*

A csapat június 23-án vonattal utazott Bad Ischlbe. Az olimpia menedzsere Stefan Jezik gimnáziumi igazgató volt, aki rendkívüli lelkesedéssel gondoskodott valamennyi résztvevő kényelméről, a megérkezéstől az elutazás pillanatáig. Az ünnepélyes megnyitót másnap a Szövetségi Felsőszintű Turisztikai Középiskola nagytermében tartották. A résztvevőket először a középiskola igazgatója, Reinhard Ginsel üdvözölte. Ezután Karl Saller polgármester üdvözlő beszéde következett. Az osztrák fizika történelmét Rudolf Dobrezemsky professzor, a Tudományos Bizottság vezetője ismertette, végül az olimpia elnöke, Peter Skalicky professzor köszöntötte az ott levő nemzeteket. A megnyitót Felső-Ausztria tartomány himnusa és a nemzeti himnusz zárta. A megnyitó után Bad Ischl polgármestere fogadást adott valamennyi résztvevő tiszteletére.

Ezután szétvált a tanulók és vezetők programja. A diákok egy kisebb kirándulást tettek Stájerországba, a vezetőkből álló Nemzetközi Bizottság pedig az elméleti feladatokat vitatta meg. A csapatvezetők feladata többek közt a példák lefordítása volt az illető ország anyanyelvére, ami ezen az olimpián is hajnalig tartott.

25-én délelőtt volt az ötórás elméleti verseny. A diákoknak 3 elméleti feladatot kellett megoldaniuk. Valamennyi feladat több részfeladatból állt (mint azt olvasóink majd láthatják a feladatok közlésekor a novemberi számunkban). Az első feladat a Doppler-effektussal kapcsolatos, a második témája a Maxwell-kerék, a harmadik példa pedig egy rekombinációs feladat. Délután kellemes hajókirándulás feleltette a nehéz példákat.

A versenyek közti pihenőnapon valamennyi résztvevő együtt utazott Hallstattba, ahonnét drótköteles felvonóval a dachsteini jégbarlangokhoz lehetett feljutni. A kirándulás után a vezetők a kísérleti feladatokat vitatták meg. Ez a megbeszélés is igen sokáig tartott, sok vita volt a mérésekkel kapcsolatban.

A kísérleti forduló 27-én zajlott. Két mérésre összesen 5 óra állt rendelkezésre, a versenyzők belátásuk szerint oszthatták fel ezt az időt a két feladat megoldására. Az egyik mérési feladat a fénypolarizáció, a másik az elektromosság témakörébe tartozott. A fénypolarizációs feladattal nemigen tudtak megbirkózni a tanulók. A csapatunk tagjai szerint az idő is kevés volt rá, de a téma is szokatlan volt, viszonylag keveset tudtak róla.

A versenyzés után a diákokra még sok érdekes program várt. 28-án kirándultak a Schafberg hegyekbe, majd megnézték Bad Ischlben a sóbányát, a 29-ei program egy hajókirándulás volt a Mondsee tóra, 30-án pedig Salzburgban helyi diák idegenvezetőkkel a város nevezetességeit látogatták meg.

A dolgozatokat az osztrákok javították és pontozták. A csapatvezetők megkapták a versenyzők dolgozatainak másolatát és a pontszámokat is. A megoldások átnézése után lehetőségük volt arra, hogy megbeszéljék a javítókkal a pontozást. Erre a megbeszélésre az elméleti feladatok esetében 29-én, a mérési feladatoknál 30-án került sor. A javítók nagyon lelkiismeretesen végezték munkájukat, de ennek ellenére adódtak tévedések, amit a csapatvezetők korrigálhattak. A díjak odaítéléséről 30-án döntött a Nemzetközi Bizottság. Az olimpia érvényben levő szabályzatának megfelelően a legmagasabb pontszám 90%-áig első, 78%-áig második, 65%-áig harmadik díjat, 50%-áig pedig dicséretet kaptak a versenyzők. Ennek megfelelően 7 első, 23 második, 29 harmadik díjat és 27 dicséretet osztottak ki. A legjobb

eredményt az angol *Conrad McDonnell* érte el 39,38 ponttal (a szerezhető pontszám összesen 50 volt). Rögtön ő utána következett 38,5 ponttal a magyar csapat legeredményesebb versenyzője, *Drasny Gábor*. Ez a szép eredmény természetesen első díjat, egy SHARP PC-14-75 típusú, BASIC-ben programozható zsebszámológépet ért. Csapatunkból *Miskolczi Norbert* és *Hauer Tamás* második díjat (digitális elektromos mérőműszert), *Csáki Csaba* és *Fucskár Attila* harmadik díjat (SHARP EL-5030 típusú zsebszámológépet) kaptak.

A július 2-án tartott záróünnepségen különdíjakat is kiosztottak egy-egy feladat szép megoldásáért. Különdíjat kapott a legfiatalabb versenyző, a lengyel *Cezary Sliva* is, aki 15 évesen nyert második díjat Bad Ischlben.

Az eredményhirdetés után megkérdeztem a diákokat, milyen eredményeket vártak. Valamennyien egy fokkal alacsonyabb díjban reménykedtek, de Gábortól a többiek első díjat vártak. A teljesítménnyel tehát valamennyien elégedettek voltak, és azok voltak a csapat vezetői is, hiszen már rég volt ilyen szép eredménye Magyarországnak a diákolimpiákon.

Ország	Összpontsz.	I. díj	II. díj	III. díj	Dícséret
Románia	166,76	1	4	–	–
Szovjetunió	155,63	–	3	2	–
Magyarország	153,25	1	2	2	–
NSZK	152,26	2	–	3	–
Kína	148,25	1	2	1	1
Svédország	144,34	–	3	–	2
Bulgária	141,51	1	1	2	1
USA	134,63	–	3	–	1
Lengyelország	130,13	–	2	–	2
Nagy-Britannia	129,26	1	1	1	–
Hollandia	126,76	–	1	1	3
NDK	123,63	–	–	3	1
Csehszlovákia	123,38	–	1	2	1
Finnország	122,13	–	–	3	2
Ausztrália	121,13	–	–	3	2
Jugoszlávia	103,88	–	–	2	–
Norvégia	103,01	–	–	1	3
Ausztria	98,38	–	–	1	2
Olaszország	92,63	–	–	1	1
Kanada	86	–	–	–	1
Kuba	67,51	–	–	–	1
Ciprus(4 fő)	66,51	–	–	–	1
Vietnam	59,38	–	–	–	1
Izland	58,63	–	–	–	1
Belgium(4 fő)	51,15	–	–	–	–
Kolumbia(4 fő)	46,38	–	–	–	–
Kuvait	6,75	–	–	–	–

Az olimpián résztvevő csapatok eredménye

A nemzetek közötti nem hivatalos pontversenyben Románia és Szovjetunió után a harmadikok lettünk, ilyen jó eredményt 4 évvel ezelőtt, Svédországban értünk el utoljára. A kimagasló eredmény a csapattagok kiváló képességeinek és felkészítőik eredményes és lelkes munkájának köszönhető. A magyar diákok és vezetőik között az olimpián mindvégig nagyon jó kapcsolat volt. Csapatunk tagjai más országok diákjaival szívesen beszélgettek, barátkoztak. Az eredményhirdetés után lelkesen újságolták, hogy nemcsak a fizikában értek el ilyen jó eredményt, de fociban is minden ellenfelüket megverték.

Csapatunk tagjai valamennyien negyedikesek voltak, és szeptembertől egyetemen tanulnak tovább. Gábor matematikus, Norbert kutató orvos, Tamás és Csaba fizikus, Attila programozó matematikus lesz. Leendő pályájukon majd biztosan e mostani eredményükhöz hasonló szép sikereket érnek el.

A diákolimpiák helyszínei három évre előre biztosítottak. Lengyelország rendezi a következőt. A záróünnepségen a lengyel csapat vezetői átadták minisztériumuk meghívását a jelenlevő országoknak a 20. diákolimpiára.